

TOIMENPIDEALOITE 81/2009 vp

Läpileikkaavien teemojen toteutuminen Suomen kehitysyhteistyössä

Eduskunnalle

Globaalit kriisit koettelevat kaikkein kovimmin jo ennestään heikossa asemassa olevia kehitysmaiden naisia, lapsia, vammaisia ja muita haavoittuvia ryhmiä. Kriiseihin vastaaminen sekä kestävä kehitys ja vuosituhattavoitteiden saavuttaminen edellyttävät näiden ihmisten huomiointia kaikessa kehitysyhteistyössä.

Hallituksen kehityspoliittinen ohjelma linjaa kehityspolitiikan läpileikkaaviksi teemoiksi seuraavat toimet:

- naisten ja tyttöjen oikeudet ja heidän asemansa parantaminen; sukupuolten välisen ja yhteiskunnallisen tasa-arvon vahvistaminen
- helposti syrjäytyvien ryhmien, erityisesti lasten, vammaisten ihmisten, alkuperäiskansojen ja etnisten vähemmistöjen, oikeuksien ja tasavertaisten osallistumismahdollisuuksien parantaminen
- hiv/aidsin vastainen taistelu; hiv/aids terveydellisenä ja yhteiskunnallisena ongelmana.

Näiden teemojen kattamat ihmisryhmät muodostavat maailman enemmistön, joiden oikeuksien edistäminen on keskeinen keino vähentää köyhyyttä, lisätä hyvinvointia ja parantaa talouskasvua kehitysmaissa. Läpileikkaavien teemojen perusajatus onkin, että ne ovat kestävä kehityksen kannalta niin ehdottoman tärkeitä, ettei niitä voi

olla ottamatta huomioon kehityspolitiikkaa ja kehitysyhteistyötä suunniteltaessa.

Käytännön tasolla läpileikkaavien teemojen toteutuminen Suomen kehitysyhteistyössä on haasteellista. Ulkoasiainministeriön helmikuussa 2009 julkaiseman evaluaation mukaan läpileikkaavien teemojen toteutuminen edellyttää nykyistä enemmän strategista suunnittelua, käytännön työkaluja ja seurantaa.

Ulkoasiainministeriö on ottanut ensimmäisen askeleen tuottamalla kolmisivuisen toimintaohjeen läpileikkaavien teemojen toteuttamiseksi Suomen kehitysyhteistyössä. Ministeriön käynnistämän työn tueksi tarvitaan kuitenkin laajalaisempaa strategiaa, joka ohjaa teemojen toteuttamista ja resursointia niin lähetystöissä kuin Suomessakin. Lisäksi strategian tulee linjata läpileikkaavien teemojen seurantaa, valvontaa ja vastuusuhteita.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

että hallitus ryhtyy toimenpiteisiin edistääkseen läpileikkaavien teemojen toteutumista Suomen kehityspolitiikassa käynnistämällä prosessin läpileikkaavien teemojen strategian laatimiseksi.

TPA 81/2009 vp — Kimmo Kiljunen /sd ym.

Helsingissä 3 päivänä joulukuuta 2009

Kimmo Kiljunen /sd
Susanna Huovinen /sd
Outi Alanko-Kahiluoto /vihr
Sinikka Hurskainen /sd
Aila Paloniemi /kesk
Pentti Tiusanen /vas
Kimmo Sasi /kok
Timo Juurikkala /vihr
Leena Harkimo /kok
Mikko Kuoppa /vas
Lauri Oinonen /kesk
Ville Niinistö /vihr
Timo Heinonen /kok

Kirsi Ojansuu /vihr
Oras Tynkkynen /vihr
Antti Kalliomäki /sd
Eero Heinäluoma /sd
Jutta Urpilainen /sd
Esko-Juhani Tennilä /vas
Markku Laukkanen /kesk
Pekka Haavisto /vihr
Johanna Karimäki /vihr
Lauri Oinonen /kesk
Miapetra Kumpula-Natri /sd
Satu Taiveaho /sd
Annika Lapintie /vas